

DOUĂ TEZAURE DE MONEDE ANTICE DESCOPERITE ÎN SATUL BRÎNCOVEANU, JUD. DÎMBOVIȚA

BUCUR MITREA

În ultimii ani pe întinsul țării noastre a fost semnalat un număr crescînd de descoperiri monetare. Faptul acesta se datorește, pe de o parte, mecanizării agriculturii și, în general, ritmului intens de construcții ce se fac pe întreg teritoriul țării noastre, care a dus la mari dislocări de pămînt și la săpături pe suprafețe apreciabile, dar, pe de altă parte, și, poate în primul rînd, creșterii conștiinței oamenilor muncii care, descoperind asemenea prețioase documente ale trecutului nostru, le aduc într-un fel sau altul la cunoștința celor care au datoria de a le studia. Această atitudine înaintată este ilustrată prin două descoperiri pe care le vom prezenta mai jos.

I. TEZAURUL DE TETRADRAHME ALE PRIMEI MACEDONII ȘI ALE CETĂȚII THASOS

Pe teritoriul satului Brîncoveanu, com. Odobești, jud. Dîmbovița, locuitorul Constantin Z. Ion, lucrător la căile ferate, a găsit în grădina casei sale, pe cînd săpa pămîntul pentru a-l planta cu viță de vie, o oală de lut. Oala s-a spart, iar în ea au fost aflate monede antice. ~~Fragmentele ceramice din care se compunea oala, precum și un număr de 72 monede au fost aduse de descoperitor la Muzeul național de antichități al Institutului de arheologie al Academiei.~~¹

Cercetările pe care le-am întreprins imediat pe teren au adus unele precizări. În primul rînd a fost stabilit numărul total al monedelor descoperite și care ar fi fost, după cele comunicate de membrii familiei lui Constantin Z., Ion, de 93 exemplare. Am cercetat și urmărit apoi monedele împrăștiate prin comună sau la diferite eșaloane ad-

---

¹ Locuitorul Constantin Z. Ion s-a prezentat la Muzeul național de antichități, București, la 20 noiembrie 1967, îndrumat de către Semo Șerban, cercetător la Muzeul de artă al R. S. România.

ministrative locale. Din acestea am reușit să regrupez lângă fondul principal de la muzeu alte 14 exemplare. În felul acesta dispunem azi de un total de 86 monede din acest tezaur.² Un număr de 7 exemplare au rămas încă pe la locuitorii din sat și ele n-au putut fi cercetate.

Vasul în care s-a aflat tezaurul este o cană getică înaltă de 0,15 m, cu diam. buzei de 0,08 m (restaurat). (fig. 1). Are forma bitron-

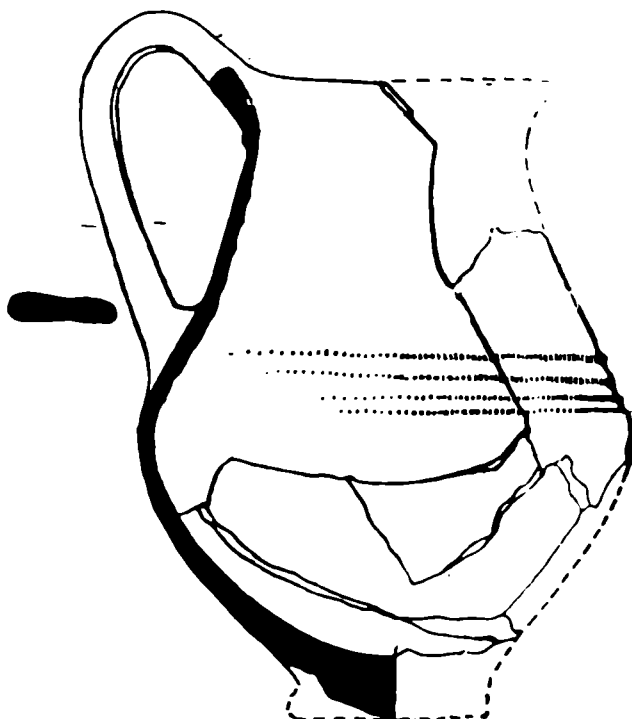

Fig. 1. Cana de lut în care s-a descoperit tezaurul cu tetradrahme de tip Macedonia Prima și Thassos (1/2)

conică, buza răsfrintă accentuat în afară; toarta plată și suprainălțată, cu o largă canelură longitudinală și se sprijină pe un inel de susținere, azi pierdut. Este confecționat din pastă ce conține numeroase impurități, în special pietricele de diferite mărimi. Are culoarea gri cenușiu deschis și deasupra liniei de maximă lățime apar unele caneluri circulare și paralele. Un slip de culoare cenușie mai închisă a fost sesizat pe suprafața exterioară a recipientului. Deocamdată ne mărginim să semnalăm și să dăm mai jos o clasificare a monedelor des-

² Toate aceste monede se află depozitate la Muzeul național de antichități, sub nr. de inv. 1387. Cf. Dos. Inv. 1387, unde sînt descrise și clasificate.

coperite, urmînd să revenim cu altă ocazie, cu explicații amănunțite privitoare la problemele pe care le ridică, atît de ordin tehnic, cît și de cel numismatic și istoric.³

1. Macedonia Prima : tetradrahme originale

a) cu monograma	(Fig. 2, a)	24	exemplare
b) „ „	(Fig. 2, b)	11	„
c) „ „	(Fig. 2, c)	1	„

2. Macedonia Prima : tetradrahme imitații

Monograma (Fig. 2, d). 31 „

3. Thasos : tetradrahme

originale 13 „
imitații 3 „

4. Odesos tetradrahme

1 „
imitații 1 „

5. *Byzantion*

Tetradrahmă de tip Alexandru cel Mare 1
Total 86

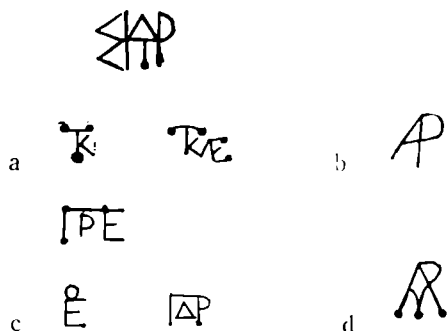

Fig. 2. Sigle ce apar pe tertadrahmele de tip Macedonia Prima

II. TEZAURUL DE DENARI ROMANI REPUBLICANI

Pe teritoriul aceluiași sat Brîncoveanu a fost aflat, în august 1968, la punctul denumit «Voineasca», ce se găsește pe malul stîng al râului Răstoaca, în apropierea drumului ce duce din satul Brîncoveanu spre

³ O primă și succintă mențiune a acestei descoperiri am făcut-o în *SCIV*, 20, 1969, 1, p. 162, nr. 4 și în *Dacia*, n. 8., XII, 1969, p. 540, nr. 4.

satul Miulești. Pe acest teren locuitoria Frusina Ispas a aflat cu ocazia întoarcerii miriștii, un număr de denari romani republicani.

Tezaurul s-ar fi găsit într-un vas de lut, spart de plugul tractorului și împrăștiat împreună cu monedele ce le conținea. Din mone-dele împrăștiate au fost strinse vreo 15 exemplare de locuitoria amintită, dintre care 14 au putut fi examinate de mine. Din această descoperire un singur exemplar se mai păstrează la Muzeul național de antichități⁴. Restul s-au împrăștiat.

Dăm mai jos un inventar sumar al monedelor ce-au putut fi examinate.⁵

1. *L. Iulius*
AR. ↖ Greut. 3,89 g. Diam. 20 mm.
Sydenham, 443. Anii 133—26.
2. *Q. Fabius Labeo*
AR. ↘ Greut. 3,74 g. Diam. 21 mm.
Sydenham, 532. Anul 109.
3. *L. Flaminius Cilo*
AR. ↘ Greut. 3,74 g. Diam. 18 mm.
Sydenham, 540. Anii 106—105.
4. *L. Appuleius Saturnius*
AR. ↗ Greut. 3,89 g. Diam. 19 mm.
Sydenham, 578. Anii 100—97.
5. *C. Fundanius*
AR. ↖ Greut. 3,77 g. Diam. 20 mm.
Sydenham, 583. Anii 100—97
6. *Q. Minucius Thermus*
AR. ↘ Greut. 3,79 g. Diam. 20 mm.
Sydenham, 592. Anii 96—95.
7. *L. Piso Frugi*
AR. ↓ Greut. 3,88 g. Diam. 18 mm.
Sydenham, 640. tip. gen., Anii 90—89.
8. *Anonimă*
AR. ↓ Greut. 3,80 g. Diam. 18 mm.
Sydenham, 723. Anii 85—84
9. *Mn. Fonteius C.F.*
AR. ← Greut. 3,58 g. Diam. 90 mm.
Sydenham, 724. Anii 84.

⁴ Numărul 6 din descriere

⁵ Denarii au fost semnalati de mine în SCIV, 20, 1969, 1, p. 166, nr. 25, precum și în Dacia, n.s., XII, 1969, p. 544—545, nr. 25.

10. *L. Rutilius Flaccus*

AR. ↘ Greut. 3,91 g. Diam. 20 mm.
Sydenham, 780. Anul 75.

11. *Mn. Acilius*

AR. → Greut. 4,07 g. Diam. 18 mm.
Sydenham, 922. Anul 55.

12. *C. Iulius Caesar*

AR. ← Greut. 3,56 g. Diam. 18 mm.
Sydenham, 1006, Gallia, Anii 54—51.

13. *Imitație*

AR. ↖ Greut. 3,51 g. Diam. 19,5 mm.

14. *Imitație*

AR. ↓ Greut. 4,17 g. Diam. 18 mm.